

א. נראה שספק זה אמור בין שכתב לחש אחד, [ואז הספק הוא האם התמחה האדם ללחש זה לכל חולים], בין שכתב שלש קמיעות שונות והועילו כולן לאדם אחד — האם התמחה בכך הכותב לכל מה שיכתוב, (לפרש"י) או שמא מזלו של החולה גורם.

ונראה שבאופן זה ודאי יהא מותר לאותו חולה לצאת בקמיע נוסף (גם אם הוא שונה) שיכתוב לו אותו רופא.

ב. להלכה נוקטים לחומרא בספק זה, שאין כאן המחאה.

כתב קמיע אחד והועיל לשלשה אנשים — התמחה הקמיע ולא התמחה האדם.

מרש"י משמע שאם אדם אחר יכתוב לחש זה — אינו מומחה. והתוס' (ד"ה הא) תמהו על כך מדברי רש"י להלן. ובהגהות אשר"י נקט שאם נעשה הקמיע על ידי רופא מומחה, אין מועילה המחאת הקמיע אם יעשוהו אחרים, אבל אם נעשה על ידי מי שלא הומחה, והועיל שלש פעמים, נעשה הקמיע מומחה מיד כל אדם (וכ"כ רש"ל בדעת רש"י. ומהרש"א פרש בענין אחר).

קמיע שנכתב על ידי שלשה אנשים, והועיל שלש פעמים לשלשה אנשים החולים בחולי מסוים — הומחה הקמיע. (גם אם ייכתב על ידי כל אדם. רש"י).

כתבו הראשונים (תוס', רו"ה, רשב"א, ר"ן ושאר פוסקים), גם אם הועיל הקמיע שלש פעמים לאדם אחד — הוחזק הקמיע, ואין תולים במזלו של החולה, כי המחאת קמיע עדיפה מהמחאת האדם. ויש חולקים (ע' רמב"ם יט, יד ובמפרשים. ובדעת רש"י יש לעיין, כי במקום אחד (בד"ה והא) משמע כדברי התוס'. ואולם יש גם לדייק מדבריו (בד"ה דמומחה ובד"ה ואתמחי) שאפשר שאין נעשה הקמיע מומחה אלא כשריפא שלשה אנשים.

1. הברכות והקמיעין, אף על פי שיש בהם אותיות של שם ומעניינות הרבה שבתורה — אין מצילים אותם בשבת (לחצר שאינה מעורבת) מפני הדלקה, ונשרפים במקומם.

הקמיעים של כתב (שיש בהם מקראות של רפואה. רש"י), טעונים גניזה.

ונסתפקו האם מותר להכניסם לבית הכסא. וניסו לפשוט להתר, ודחו לפי שמחופות עור מותר.

א. אבל בשאינן מחופות — לא נפשט בגמרא. ופסק השלחן-ערוך (יו"ד רפב,ו) לאסור. אבל חולה שיש בו סכנה אם יסירנו — מותר להכנס בו (עפ"י רש"י, ריטב"א, הגהות אשר"י).

ב. מסתבר שאין איסור לתלות מזוזה בשרשרת על הצואר כשהיא מחופה (עפ"י אגרות משה יו"ד ח"ב קמא, ג. ע"ש).

דפים טב — סג

פה. האם מותר לצאת בדברים דלהלן בשבת?

- א.** מדי קרב וכלי מלחמה.
- ב.** כוליא, כובלת, צלוחית של פלייטון.
- ג.** לבוש שק; (יציאה בבגד שדרכם של אנשים מסוימים בלבד ללבשו).
- א.** לא יצא האיש בשריון, קסדה ומגפיים (= כסוי-מגן על הרגלים), ואם יצא — אינו חייב חטאת.
- כלי מלחמה — סייף, קשת, תריס, אלה, רומח — לא יצא, ואם יצא חייב חטאת. (גם אם הוא חגור בהם. פוסקים). רבי אליעזר אומר: תכשיטים הם לו (ופטור). וחכמים אומרים: אינן אלא גנאי, שנאמר

וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה. [ולרבי אליעזר, אעפ"י שייבטלו, עתה שהם נצרכים — הריהם תכשיטים. וללשון אחרת, לרבי אליעזר אין כלי מלחמה בטלים לימות המשיח, וכדברי שמואל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד גליות בלבד].

ב. לא תצא אשה בכליאר (= תכשיט שהיא סוגרת בו מפתחי חלוקה. ועתה היא טוענתו עליה ללא סגירת חלוקה. פוסקים. ויש מפרשים: מין עיגול המקיף את הראש. ער"ף, רע"ב) ולא בכובלת (= קשר שיש בו בושם), ולא בצלוחית של פלייטון. ואם יצאה — חייבת טטאת — דברי רבי מאיר. וחכמים פוטרים בכובלת ובצלוחית של פלייטון. ורבי אליעזר מתיר בכובלת לכתחילה, כי סתם אשה אין יוצאת בה, אלא זו שיש לה ריה רע, ואותה אשה אין דרכה להראותו, שגנות היא לה. כובלת וצלוחית של פלייטון שאין בהם בושם, אעפ"י שקלטו ריה — היוצאת בהם חייבת.

ג. לבוש שק, דרך הרועים ללבשו ואין דרך לשאר בני אדם. ואף על פי כן אין איסור משום 'הוצאה' לצאת בו בשבת, הואיל והוא מלבוש לאנשים מסוימים. [ואולם תכשיט המיוחד לנשים בלבד ולא לאנשים, לדעת עולא הוא נחשב משאוי לאנשים, וחייבים עליו אם אך הוצאתו נעשית כדרך ולא 'כלאחר יד'. וכן להפך, תכשיט המיוחד לאנשים בלבד, נידון אצל הנשים כמשאוי — שהנשים עם בפני עצמן הן]. יציאה בטבעת לאיש ולאשה; יציאה במחט — נתבאר לעיל נט-ס. יציאה בתפלין — לעיל סא.

דף סג

פו. מהם 'בירית' ו'כבלים', מה דינם לענין קבלת טומאה ויציאה בהם בשבת?

בירית — כמין אצודה (= צמיד) להידוק בתי שוקים (גרבים). הבירית טהורה, לפי שאינה עשויה לנוי וגם אינה נחשבת כלי המשמש לאדם אלא כלי המשמש כלי. ויוצאת בה האשה בשבת, לפי שאין חשש שמא תשלוף אותה, (או משום שעל ידי כך ייגלה השוק (רש"י), או מפני שאינו דבר חשוב להראותו. תוס'). הסיקו [דלא כרבין], שאין חילוק בין בירית הנתונה על רגל אחת או על שתי הרגלים. הכבלים — פרושו למסקנא, הם שתי ביריות המחוברות בשלשלת (זהב. רש"י). הכבלים מקבלים טומאה, (כי השלשלת משמשת לאדם, שנועדה להצרת הצעדים. עפ"י רש"י. ומהתוס' מבואר שכבלים מיטמאים משום תכשיט, מפני שהם עשויים לנוי שלא כבירית). ואסור לצאת בהם בשבת, שמא תשלוף ותראה לחברתה. (לפרש"י, שמא תשלוף השלשלת העשויה מזהב. לפהתוס', את הכבלים — שהם נאים וחשובים. ועוד, שמא תישמט השלשלת ותיפול, ותלך עמה ד' אמות ברשות הרבים. פסקי ריא"ז).

דפים סג — סד

פז. האם הדברים דלהלן מקבלים טומאה משרץ או ממת? א. אריג / תכשיט כל דהו.